

SEHLA SA LEKGETHO SE QADILE BAKENG SA BASEBEDISI BA EFILE LE SARS MOBIAPP

PRETORIA, Mantaha wa la 1 Phupu 2019 – Motlatsaletona la Ditjhelete, Dr David Masondo, le Khomeshenara ya Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS), Mong. Edward Kieswetter, bat thakgotse Sehla sa Lekgetho sa 2019 bakeng sa balefalekgetho ba sebedisang dikanale tse ntjhafaditsweng tsa dijithale, e leng eFiling le SARS MobiApp.

Dintlafatso le diphetoho tsa tlatsetso tsa Sehla sa Lekgetho sa 2019

Pheoto e kgolo ho fapana le dilemo tsa ho feta, ke ho ntlafatsa tshebeletso ya balefalekgetho le ho kgothaletsa hore ho fetohelwe mokgweng wa ho faela ka inthanete, mme Sehla sa Lekgetho sa 2019 se momahane.

Sena se dumella balefalekgetho ba sebedisang SARS eFiling le SARS MobiApp bakeng sa di-*smart phone* le di-*tablet* tsa bona, ho faela dikgutliso tsa bona tsa lekgetho la lekeno ho qala kajeno (1 Phupu) ho fihlela ka la 4 Tshitwe 2019. Balefalekgetho ba batlang ho faela ka inthanete lekgetho la pele, le bona ba ka ingodisa ho tloha ka la 1 Phupu.

Balefalekgetho ba batlang ho faela dikgutliso tsa bona tsa lekgetho la lekeno makaleng a SARS ba ka etsa jwalo ho tloha ka la 1 Phato ho fihlela ka la 31 Mphalane 2019, mme nako ena e batla e le kgutshwane ha e bapiswa le ya ba sebedisang eFiling le SARS MobiApp.

Dintlafatso tsa dikanale

SARS e qadile ka boiqapelo bo fapaneng ba dikanale tsa yona tsa dijithale Sehleng sena sa Lekgetho sa 2019. Bona bo akga ka hare ditshebeletso tse ntjha tsa SARS MobiApp bakeng sa di-*smart phone* le di-*tablet*, bo kang: ho ingodisetsa eFiling, ho boela o fumana *username* hape le ho teha botjha *password*, ho fana ka kgutliso le ho sebedisa khamera ho hlomathisa ditokomane mmoho le ho etsa tshebetso ya dipalo tsa lekgetho.

SARS e boetse e ntjhafaditse eFiling haholo mme e entse hore tshebediso ya yona e be bonolo.

Bakeng sa Phupu, SARS Contact Centre e tla sebetsa ho tloha ka 8 hoseng ho fihlela ka 6 thapama hara beke, mme sena ke keketseho ya hora.

Moedi wa Lekeno

Bokaalo ba lekeno ba moedi oo ka ona batho ka bomong ba tlamehang ho lefa lekgetho ka ona bo fetotswe. Khomeshenara ya SARS o ile a boela a bolela hore nako ya ho tloha ka la 1 Tlhakubele 2018 - 28 Hlakola 2019, bokaalo bona e ne e le R78 150 bakeng sa ba fumanang lekeno lena empa ba le ka tlase ho dilemo tse 65.

Le ha ho le jwalo, sena ha se bolele hore ke balefalekgetho bohle ba lokelang ho nehelana ka dikgutliso tsa lekgetho la lekeno.

Motjha wa nyehelo

Balefalekgetho ha ba hloke ho nehelana ka kgutliso ya lekgetho la lekeno ebang tsena tsohle di ba ama:

- Paloyohle ya lekeno la bona mosebetsing ka selemo pele ho kgulo ya lekgetho ha e fete R5000 000
- Ba fumana lekeno la mosebetsi ho tswa ho mongamosebetsi a le mong feela bakeng sa selemo se tletseng sa lekgetho
- Ha ba na mofuta ofe kapa ofe o mong wa lekeno (o kang alawense ya koloi, lekeno la kgwebo, lekeno la rente, tswala e lefiswang lekgetho kapa lekeno la mosebetsi o mong)
- Ha ba na dikgulo dife kapa dife tsa tlatsetso tse dumelletseng ho ka hulelwa lekgetho tseo ba ka di tsekang (tse kang ditshenyehelo tsa kalafo, dikabelo tsa ho beha meja fatshe le ditshenyehelo tsa maeto).

Balefalekgetho ba sa hlokeng ho faela ba tla fumana tshebetso ya palo ya lekgetho e akantsweng ho tswa ho SARS ka SMS ho itshetlehlilwe hodima lesedi leo beng ba mesebetsi le mehlodi e meng e le nehang SARS. Sephetho se tla bontsha molefalekgetho seo ba ka se lebellang ho tshwana feela le ha eba ba ne ba faetse kgutliso ka bobona. Balefalekgetho ba ka ananela sephetho sa tshebetso eo ya palo kapa ba boela ba romela kgutliso hape mmoho le diphetoho tseo ba lakatsang ho di etsa.

Diketso tsa ho phethahatswa ha molao

Le ha SARS e nkile mehato yohle ho nolofatsa boikobelo ba tefo ya lekgetho, re batla ho toboketsa ho kgathatseha haholo ha rona ka ditlwaelo tse na tse latelang, mme re batla ho netefaletsa bohle ba sa ikobeleng tefo ya lekgetho hore re tla phethahatsa molao ho lokisa boitshwaro bona bo latelang:

1. Dikgutliso tse so kang di kgutliswa le dikgutliso tse morao ho nako e dutse e le hlobaboroko mme SARS e tla tjhorisa mehato ya yona ya dikotlo mabapi le sena. Bongata ba balefalekgetho ba ntse ba sa tsebahatse lekeno la rente la madulo a bona mme re tla ntlafatsa *data* ya rona ho bapa le sena ka tshebedisano le Ofisi ya Ngodiso ya Bodulo. Ho bapisa hona ho tla boela ho re thusa ho ntlafatsa maiteko a rona a ho lwantshana le ho se ikobele ho mabapi le tsebahatso ya Kuno e entsweng ka mora thekiso ya dithoto (CGT)
 2. Re tla boela re ntjhafatsa tsepamiso ya rona ya ho beha leihlo lekeno le ditshenyehelo tsa ba fumanang khomeshene.
 3. Re boetse re kgathatsehile ka ho nepahala ha ditsebahatso tsa Dikabelo tse lebang le tse tswang Ditheraseteng molemong wa bakgolamolemo.
 4. Re boetse re hlokometse boitshwaro bo bobo ka Bathusi ba tsa Lekgetho moo ba tshepisang balefalekgetho hore ba tla ba fumanela pusetso. Mme ba batlane le menyetla e itseng ya ho se talole lekeno lohle kapa ya ho feteletsisa ditshenyehelo. Sena ke tlolo e kgolo ya molao mme e ka qetella e bakile diqoso tsa bonokwane mmoho le ditlamorao tsa ditjhelete bakeng sa molefalekgetho eo qetellong a jarang boikarabelo ba tsohle tse mabapi le nyehelo ho SARS.
 5. Ho tsekwa dipusetso tse siyo bakeng sa ditshenyehelo le ditahlehelo tsa maiketsetso, mmoho le beng ba mosebetsi ba leng siyo ba iketsetsang di-IRP5 ka sepheo le morero wa ho tseka dipusetso.
 6. Baqhekanyetsi ba faelang dikgutliso tse ngatangata ka sepheo sa ho iphumanela menyetla e mengatangata ya pusetso, mmoho le maqulwana a bonokwane a boelang a sebedisa di-IRP5 ho phatlalla le batho ba bangata.
 7. Re sebetsa ka thata ho ntlafatsa botshepehi ba bokgoni ba rona bo mabapi le ho profaela ka tshebediso ya mmotlolo o rarahaneng wa ho supa tse ka bakang kotsi mmoho le atolosa *data* ya rona. Ngwahola SARS e thibetse dikgutliso tsa boqhekanyetsi tsa tjhelete e fetang R8.2bn.
 8. Ha jwale re ntse re sebetsa ka kopanelo le SAPS le NPA ho tshotjhisana baqhekanyetsi mme re se re atlehile ho ahlolela palo e itseng ya balefalekgetho bakeng sa ho se ikobele tefo ya lekgetho. Re boetse re atlehile ho tshotjhisana le ho fumana ba bang ba basebetsi ba rona molato wa ho sebetsa mmoho le balefalekgetho ho etsa tse seng molaong.
 9. Re tla ba le tsepamiso e ntjha ya maikutlo hodima Batho ka bomong ba Amohelang Ditjhelete tse Ngata (HNW) bao hangata ba hlophisang merero ya bona ya lekgetho ka ditsela tse rarahaneng, mme bao hangata ba bakelang SARS tse kotsi.
- SARS e boela hape e ipiletsa ho beng ba mesebetsi ho ngodisa basebetsi ba bona. Batho ba batlanang le mesebetsi ha ba hloke ho tla makaleng a SARS ho tla ngodisa.